



Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp – HE 78/2018 vp

YM

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elohopeasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täytäntöönpanoon liittyvien lakien muuttamisesta**

*Asia*

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elohopeasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täytäntöönpanoon liittyvien lakien muuttamisesta (HE 78/2018 vp).

*Valiokuntakäsittely*

Valiokunnan mietintö: Ympäristövaliokunta (YmVM 6/2018 vp).

*Päätös*

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

## Laki

### kemikaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* kemikaalilain (599/2013) 6 §:n 1 kohdan g alakohta, 8 §, 11 §:n 1 momentti, 13 §:n 2 momentin 6 kohta, 15 § ja 59 §:n 5 momentin 4 kohta, seuraavasti:

#### 6 §

#### *Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan

1) *Euroopan unionin kemikaalilainsäädännöllä* seuraavia EU:n asetuksia ja näiden nojalla annettuja säädöksiä:

g) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/852, jäljempänä *elohopea-asetus*;

## Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

### 8 §

#### *Turvallisuus- ja kemikaalivirasto*

Jollei tässä laissa toisin säädetä, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tehtävänä on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, REACH-asetuksen, CLP-asetuksen, pesuaineasetuksen ja biosidiasetuksen noudattamisen valvonta sekä POP-asetuksen 3 ja 4 artiklassa ja elohopea-asetuksen 5 ja 8 artiklassa tarkoitettujen tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonta.

### 11 §

#### *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen*

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvovat:

- 1) tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista;
- 2) biosidiasetuksen 17 artiklassa tai tämän lain 30 §:ssä tarkoitetussa hyväksymispäätöksessä biosidivalmisteen käytölle asetettujen ehtojen ja edellytysten noudattamista;
- 3) POP-asetuksen aineen käyttöä koskevien 3 ja 4 artiklan noudattamista;
- 4) REACH-asetuksen aineen käytön olosuhteita ja turvallisuustoimia koskevan 14 ja 37 artiklan, luvanvaraisten aineiden käyttöä koskevan VII osaston ja aineen rajoituksia koskevan 67 artiklan säännösten noudattamista ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien toimintojen valvonnassa siltä osin, kuin valvonta koskee toiminnanharjoittajan velvoitetta huolehtia ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta kemikaalin käytössä ja varastoinnissa;
- 5) elohopea-asetuksen 7 artiklassa säädetyn elohopean, elohopeayhdisteiden ja elohopeaseosten käyttöä ja väliaikaista varastointia koskevien velvoitteiden noudattamista sekä 8 artiklassa säädetyn lisätyn elohopean ja elohopeayhdisteiden käyttöä ja 9 artiklassa säädetyn elohopean käyttöä koskevien kieltojen noudattamista.

### 13 §

#### *Tulli*

Euroopan unionin kemikaalilainsäädännön noudattamisen valvonnassa Tullin tehtävänä on erityisesti valvoa, että:

- 6) elohopea-asetuksen elohopeaa, elohopeayhdisteitä ja elohopeaseoksia koskevia 3 artiklassa säädettyjä vientirajoituksia ja 4 artiklassa säädettyjä tuontirajoituksia sekä 5 artiklassa säädettyä lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden vientiä ja tuontia koskevaa kieltoa noudatetaan;

## Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

15 §

### *Toimivaltaiset viranomaiset*

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii REACH-asetuksen 121 artiklassa, CLP-asetuksen 43 artiklassa, biosidiasetuksen 81 artiklassa ja pesuaineasetuksen 8 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena sekä CLP-asetuksen 45 artiklassa tarkoitettuna nimettynä elimenä. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii lisäksi elohopea-asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Suomen ympäristökeskus toimii POP-asetuksen 15 artiklassa ja elohopea-asetuksen 17 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena, siltä osin kuin kyse ei ole elohopea-asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna viranomaisesta, sekä PIC-asetuksen 4 artiklan mukaisena nimettynä kansallisena viranomaisena. Suomen ympäristökeskus toimii lisäksi Rotterdamin yleissopimuksessa tarkoitettuna nimettynä kansallisena viranomaisena, jollei PIC-asetuksesta muuta johdu.

59 §

### *Kemikaalirikkomus*

-----  
Jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, kemikaalirikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo

-----  
4) elohopea-asetuksen 3 artiklassa säädettyä vientirajoitusta, 4 artiklassa säädettyä tuontirajoitusta, 5 artiklassa säädettyä vientiä, tuontia tai valmistusta koskevaa kieltoa, 7 artiklan 1 tai 2 kohdassa säädettyä käyttökieltoa tai 3 kohdassa säädettyä väliaikaista varastointia koskevaa velvoitetta, 8 artiklan 1 kohdassa säädettyä valmistamista tai markkinoille saattamista koskevaa kieltoa tai 2 kohdassa säädettyä uusia valmistusprosesseja koskevaa kieltoa tai 9 artiklan 1 kohdassa säädettyä pienimuotoista kullan kaivua tai kullan käsittelyä koskevaa kieltoa taikka laiminlyö 8 artiklan 3 kohdassa säädetyn tietojen toimittamisvelvollisuuden.  
-----

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 \_\_\_\_\_ .

## Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

### Laki

#### jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* jätelain (646/2011) 2 §:n 4 momentti, 22 §:n 3 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 4 momentti, 122 §:n 1 momentin johdantokappale, 126 §:n 1 momentin 1 kohta ja 147 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 4 momentti, 22 §:n 3 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 4 momentti ja 122 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 1104/2011 ja 147 §:n 2 momentti laissa 626/2017, sekä

*lisätään* 118 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 528/2014, uusi 3 momentti seuraavasti:

#### 2 §

##### *Soveltamisala*

-----  
Mitä tässä laissa säädetään jätteestä, koskee elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kuomoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852, jäljempänä *elohopea-asetus*, 2 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua elohopeajätettä ja 11 artiklassa tarkoitettua suurista lähteistä peräisin olevaa elohopeaa ja elohopeayhdisteitä joko sellaisenaan tai seoksina.

#### 22 §

##### *Valtion viranomaiset*

-----  
Suomen ympäristökeskus on jätteensiirtoasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka vastaa yhteistyöstä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa jätteen kansainvälisen siirron valvonnassa. Suomen ympäristökeskus on myös jätteensiirtoasetuksen mukainen yhteyshenkilö. Suomen ympäristökeskus on lisäksi elohopea-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen siltä osin kuin kyse ei ole mainitun asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua viranomaisesta.

#### 24 §

##### *Yleiset valvontaviranomaiset*

-----  
Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ne valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Lisäksi ne valvovat elohopea-asetuksen 10 artiklan 4 ja 6 kohdan, 11 ja 12 artiklan, 13 artiklan 1 ja 3 kohdan sekä 14 artiklan säännösten noudattamista.

## Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

### 25 §

#### *Muut valvontaviranomaiset*

Tulli valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista.

### 118 §

#### *Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus*

Elohopeajätteen väliaikaisesta varastoinnista huolehtivien laitosten toiminnanharjoittajien sekä elohopeajätteen muuntamisesta ja tarvittaessa kiinteyttämisestä huolehtivien laitosten toiminnanharjoittajien velvollisuudesta perustaa rekisteri elohopeajätteen jäljittämiseksi ja tiedonantovelvollisuudesta toimivaltaiselle viranomaiselle säädetään elohopea-asetuksen 14 artiklassa.

### 122 §

#### *Tiedonsaantioikeus*

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella tai tämän määrämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä elohopea-asetuksen ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten:

### 126 §

#### *Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen*

Valvontaviranomainen voi:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteensiirtoasetusta taikka elohopea-asetusta tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

147 §

*Rangaistussäännökset*

-----  
Joka muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla tavalla tahallaan tai törkeästi huolimattomuudes-  
ta

- 1) rikkoo 13 §:n 1 momentin mukaista kieltoa hylätä tai käsitellä jätettä hallitsemattomasti,
  - 2) rikkoo 17 §:n 1 momentin mukaista vaarallisen jätteen sekoittamiskieltoa,
  - 3) rikkoo 18 §:n mukaista kieltoa polttaa jätettä Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä,
  - 4) laiminlyö 28 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden,
  - 5) luovuttaa jätteen muulle kuin 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle,
  - 6) laiminlyö 31 §:n mukaisen velvollisuuden,
  - 7) laiminlyö 35 §:n 3 momentin mukaisen velvollisuuden toimittaa jäte kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan,
  - 8) laiminlyö 40 §:n mukaisen velvollisuuden järjestää vastaanottopaikka,
  - 9) laiminlyö 41 §:n 1 momentin mukaisen velvollisuuden luovuttaa jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen,
  - 10) laiminlyö 46 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden,
  - 11) laiminlyö 49 §:n mukaisen tuottajan vastaanottovelvollisuuden,
  - 12) laiminlyö 50 §:n mukaisen velvollisuuden järjestää vastaanottopaikka,
  - 13) laiminlyö 56 §:n mukaisen tuotteen jakelijan vastaanottovelvollisuuden,
  - 14) rikkoo 72 §:n mukaista roskaamiskieltoa,
  - 15) laiminlyö 76 §:n mukaisen keräysvelvollisuuden,
  - 16) rikkoo tai laiminlyö 91 §:n, 96 §:n 2 momentin, 103 §:n 2 momentin, 125 §:n, 126 §:n 1 momentin, 127 tai 128 §:n perusteella annettua kieltoa tai määräystä,
  - 17) rikkoo 8 §:n 3 momentin, 10 tai 14 §:n, 15 §:n 2 momentin, 16 §:n 3 momentin tai 49 §:n 1 momentin nojalla annettua asetusta,
  - 18) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen taikka jätteensiirtoasetuksen vastaisesti, lukuun ottamatta kuitenkin 131 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohdassa säädettyjä laiminlyöntejä,
  - 19) rikkoo elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädettyä tuontia jätteenä loppukäsittelyä varten koskevaa rajoitusta, 10 artiklan 4 kohdassa säädettyä velvollisuutta varustaa hammashoitolaite vaatimuksenmukaisella amalgaamin erottimella tai amalgaamin erottimen huoltoa koskevaa vaatimusta tai 6 kohdassa säädettyä amalgaamijätteen jätehuollon järjestämisestä koskevaa velvollisuutta, 11 artiklassa säädettyä suurista lähteistä peräisin olevan jätteen loppukäsittelyä koskevaa vaatimusta taikka laiminlyö 12 artiklassa tai 14 artiklan 4 kohdassa säädetyn tietojen toimittamista koskevan velvollisuuden taikka
  - 20) rikkoo aluskierrätysasetuksen 7 artiklassa säädettyä velvoitetta laatia alukselle aluskierrätysuunnitelma,  
on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *jätelain rikkomisesta* sakkoon.
-

## Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

### Laki

#### ympäristönsuojelulain 221 ja 225 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* ympäristönsuojelulain (527/2014) 221 § ja 225 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 225 §:n 1 momentti osaksi laeissa 423/2015 ja 1063/2017, seuraavasti:

#### 221 §

##### *Elohopeaa koskevat erityissäännökset*

Tämän lain mukaista lupa- tai ilmoitusasiaa käsiteltäessä on noudatettava, mitä elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852, jäljempänä *elohopea-asetus*, 7 artiklassa, 8 artiklan 1—3 kohdassa, 11 ja 12 artiklassa ja 13 artiklan 1 ja 3 kohdassa sekä 14 artiklassa säädetään.

Elohopea-asetuksen 7 artiklan, 8 artiklan 1—3 kohdan, 11 ja 12 artiklan, 13 artiklan 1 ja 3 kohdan sekä 14 artiklan noudattamisen valvontaan sovelletaan, mitä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta säädetään.

#### 225 §

##### *Ympäristönsuojelulain rikkominen*

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) laiminlyö 99, 116, 118—120, 123, 136 tai 178 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,
- 2) laiminlyö ympäristöluvan lupamääräyksen mukaisen velvollisuutensa tai viranomaisen 80 §:n 3 momentin, 94 §:n 3 momentin, 95 §:n 1 momentin, 99 tai 136 §:n nojalla antamaan määräykseen perustuvan velvollisuutensa,
- 3) rikkoo 16—18 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai 9, 10, 17, 156, 216 tai 217 §:n nojalla annettua valtioneuvoston asetusta,
- 4) laiminlyö 94 §:n 1 ja 2 momentin, 114, 115, 133, 134, 139 tai 155 §:n mukaisen velvollisuutensa tai rikkoo 213 §:n nojalla annettuun ympäristöministeriön päätökseen sisältyviä ehtoja,
- 5) ryhtyy 118 §:ssä tarkoitettuun toimenpiteeseen tai aloittaa siinä tarkoitettun toiminnan ennen 118 §:n 3 momentin mukaisen ajan kulumista,
- 6) laiminlyö otsoniasetuksen 4—8, 10—13, 15—17, 20, 22—24 tai 27 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai F-kaasuasetuksen 3—8, 10—17 tai 19 artiklan tai 165 §:n mukaisen velvollisuutensa tai toimii epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 166/2006 5 tai 6 artiklassa taikka 9 artiklan 1 kohdassa

## Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

säädetyt velvollisuutensa vastaisesti taikka toimii 159 §:n 1 momentin tai 161 §:n vastaisesti taikka 17 luvun nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen tai F-kaasuasetuksen vastaisesti,

7) laiminlyö pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/2004 7 artiklan mukaisen velvollisuutensa tai

8) saattaa markkinoille työkoneisiin tarkoitettua polttomoottoria tai työkoneen, johon on asennettu polttomoottori, vastoin työkoneemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen 8, 9, 11—15 tai 31—33 artiklassa säädettyä, jättää ilmoittamatta sellaisia tietoja tyyppihyväksyntäviranomaiselle, jotka saattaisivat johtaa työkoneemoottorien tyyppihyväksyntäasetuksessa tarkoitettua tyyppihyväksynnän epäämiseen, peruuttamiseen tai 40 artiklassa tarkoitettuun palauttamismenettelyyn, taikka käyttää työkoneemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen 18 artiklan vastaisesti 3 artiklan 63 kohdassa tarkoitettua estostrategiaa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ympäristönsuojelun rikkomisesta* sakkoon.

-----  
Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 \_\_\_\_.

## Laki

### terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*lisätään* terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 24 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1550/2009 ja 1108/2014, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy siitä lailla 1108/2014 kumotun 5 momentin tilalle uudeksi 5 momentiksi, seuraavasti:

24 §

*Ohjaus ja valvonta*

-----  
Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä aluehallintovirastot valvovat elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852 10 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja hammasamalgamin käyttöä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamista 2 ja 3 momentissa säädetyt työnjaon mukaisesti.  
-----



## Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_  
kuuta 20 \_\_\_\_\_.

### Laki

#### rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* rikoslain (39/1889) 48 luvun 1 §, sellaisena kuin se on laissa 1683/2015, seuraavas-  
ti:

48 luku

#### Ympäristörikoksista

1 §

##### *Ympäristön turmeleminen*

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) saattaa, päästää tai jättää ympäristöön esineen, ainetta, säteilyä tai muuta sellaista lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti taikka ilman laissa edellytettyä lupaa tai lupaehtojen vastaisesti,

2) valmistaa, luovuttaa, kuljettaa, käyttää, käsittelee tai säilyttää ainetta, valmistetta, seosta, tuotetta tai esinettä taikka käyttää laitetta vastoin

- a) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia,
- b) kemikaalilakia,
- c) REACH-asetusta,
- d) CLP-asetusta,
- e) biosidiasetusta,
- f) kasvinsuojeluaineasetusta,
- g) a—f alakohdassa mainitun säädöksen tai ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla annettua säännöstä,
- h) otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2009,
- i) tietyistä fluoratuista kasvihuonekaasuista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 842/2006,
- j) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 850/2004,

## Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

- k) pesuaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 648/2004 3, 4 tai 4 a artiklaa,
- l) jätelain (646/2011) 147 §:n 2 momentissa mainittua säännöstä,
- m) jätelain nojalla annettua säännöstä, yksittäistapausta koskevaa määräystä tai kieltoa taikka
- n) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,
- 3) laiminlyö jätelain mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuutensa,
- 4) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä vastoin
- a) jätelakia, sen nojalla annettua säännöstä tai yksittäistapausta koskevaa määräystä,
- b) jätteiden siirrosta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1013/2006 taikka
- c) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,
- 5) tuo maahan tai vie maasta ainetta, valmistetta tai tuotetta vastoin
- a) ympäristönsuojelulain nojalla annettua asetusta,
- b) otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2009,
- c) tietyistä fluoratuista kasvihuonekaasuista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 842/2006,
- d) vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 649/2012,
- e) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 850/2004 tai
- f) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852 taikka
- 6) vie maasta muuntogeenisiä organismeja, niitä sisältäviä elintarvikkeita tai rehuja vastoin muuntogeenisten organismien valtioiden rajat ylittävistä siirroista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1946/2003
- siten, että teko on omiaan aiheuttamaan ympäristön pilaantumista, muuta vastaavaa ympäristön haitallista muuttumista tai roskaantumista taikka vaaraa terveydelle, on tuomittava *ympäristön turmelemisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.
- Edellä 1 momentin 4—6 kohdassa tarkoitetun tahallisen rikoksen yritys on rangaistava.
- Ympäristön turmelemisesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta ryhtyy muuten kuin 1 momentissa tarkoitetulla tavalla muuttamaan ympäristöä vastoin
- 1) maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999),
- 2) vesilakia (587/2011),
- 3) maa-ainelakia (555/1981),
- 4) Saimaan ja Vuoksen juoksuusääntöä taikka
- 5) näiden nojalla annettua säännöstä, yleistä tai yksittäistapausta koskevaa määräystä taikka kaavaa tai lupaa
- siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vakavuudeltaan ympäristön pilaantumiseen rinnastettavaa muuttumista.

Tämä laki tulee voimaan      päivänä      kuuta 20 .

## Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

### Laki

#### rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* rikoslain (39/1889) 48 luvun 1 §, sellaisena kuin se on laissa 1683/2015, seuraavasti:

#### 48 luku

#### Ympäristörikoksista

#### 1 §

#### *Ympäristön turmeleminen*

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) saattaa, päästää tai jättää ympäristöön esineen, ainetta, säteilyä tai muuta sellaista lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti taikka ilman laissa edellytettyä lupaa tai lupaehtojen vastaisesti,

2) valmistaa, luovuttaa, kuljettaa, käyttää, käsittelee tai säilyttää ainetta, valmistetta, seosta, tuotetta tai esinettä taikka käyttää laitetta vastoin

a) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia,

b) kemikaalilakia,

c) REACH-asetusta,

d) CLP-asetusta,

e) biosidiasetusta,

f) kasvinsuojelua-asetusta,

g) a—f alakohdassa mainitun säädöksen tai ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla annettua säännöstä,

h) otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2009,

i) tietyistä fluoratuista kasvihuonekaasuista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 842/2006,

j) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 850/2004,

k) pesuaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 648/2004 3, 4 tai 4 a artiklaa,

l) jätelain (646/2011) 147 §:n 2 momentissa mainittua säännöstä,

m) jätelain nojalla annettua säännöstä, yksittäistapausta koskevaa määräystä tai kieltoa taikka

n) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,

3) laiminlyö jätelain mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuutensa,

4) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä vastoin

a) jätelakia, sen nojalla annettua säännöstä tai yksittäistapausta koskevaa määräystä,

## Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp

- b) jätteiden siirrosta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1013/2006 taikka
- c) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,
- 5) tuo maahan tai vie maasta ainetta, valmistetta tai tuotetta vastoin
- a) ympäristönsuojelulain nojalla annettua asetusta,
- b) otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2009,
- c) tietyistä fluoratuista kasvihuonekaasuista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 842/2006,
- d) vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 649/2012,
- e) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 850/2004 tai
- f) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/852,
- 6) vie maasta muuntogeenisiä organismeja, niitä sisältäviä elintarvikkeita tai rehuja vastoin muuntogeenisten organismien valtioiden rajat ylittävistä siirroista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1946/2003 taikka
- 7) aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2013 vastaisesti laiminlyö huolehtia siitä, että asetuksen 5 artiklassa tarkoitettu vaarallisten materiaalien luettelo on ajan tasalla silloin kun alus toimitetaan aluspurkamoon, tai siirtää aluksen purettavaksi muualle kuin asetuksen 16 artiklassa tarkoitettussa eurooppalaisessa luettelossa mainittuun aluspurkamoon
- siten, että teko on omiaan aiheuttamaan ympäristön pilaantumista, muuta vastaavaa ympäristön haitallista muuttumista tai roskaantumista taikka vaaraa terveydelle, on tuomittava *ympäristön turmelemisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.
- Edellä 1 momentin 4—6 kohdassa tarkoitetun tahallisen rikoksen yritys on rangaistava.
- Ympäristön turmelemisesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta ryhtyy muuten kuin 1 momentissa tarkoitetulla tavalla muuttamaan ympäristöä vastoin
- 1) maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999),
- 2) vesilakia (587/2011),
- 3) maa-ainelakia (555/1981),
- 4) Saimaan ja Vuoksen juoksuusäntöä taikka
- 5) näiden nojalla annettua säännöstä, yleistä tai yksittäistapausta koskevaa määräystä taikka kaavaa tai lupaa
- siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vakavuudeltaan ympäristön pilaantumiseen rinnastettavaa muuttumista.

---

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Tällä lailla kumotaan rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta annettu laki (630/2017) ja rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta annettu laki ( / ).

---

**Eduskunnan vastaus EV 59/2018 vp**

Helsingissä 26.6.2018

Eduskunnan puolesta



puhemies



pääsihteeri



## Riksdagens svar RSV 59/2018 rd — RP 78/2018 rd

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagar som har samband med genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om kvicksilver**

### *Ärende*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagar som har samband med genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om kvicksilver (RP 78/2018 rd).

### *Beredning i utskott*

Utskottets betänkande: Miljöutskottet (MiUB 6/2018 rd).

### *Beslut*

Riksdagen har antagit följande lagar:

## **Lag**

### **om ändring av kemikalielagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i kemikalielagen (599/2013) 6 § 1 punkten underpunkt g, 8 §, 11 § 1 mom., 13 § 2 mom. 6 punkten, 15 § och 59 § 5 mom. 4 punkten samt, som följer:

#### 6 §

#### *Definitioner*

I denna lag avses med

1) *Europeiska unionens kemikalielagstiftning* följande EU-förordningar och med stöd av dem utfärdade rättsakter:

g) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008, nedan *kvicksilverförordningen*,

## Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

### 8 §

#### *Säkerhets- och kemikalieverket*

Säkerhets- och kemikalieverket övervakar att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas samt att Reach-förordningen, CLP-förordningen, tvätt- och rengöringsmedelsförordningen och biocidförordningen samt de förbud och begränsningar i fråga om framställning och utsläppande på marknaden som avses i artiklarna 3 och 4 i POP-förordningen och i artiklarna 5 och 8 i kvicksilverförordningen följs, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

### 11 §

#### *Närings-, trafik- och miljöcentralen och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten*

Vid tillsynen enligt miljöskyddslagen över verksamheter som medför risk för förorening av miljön övervakar närings-, trafik- och miljöcentralen och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten att

- 1) denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas,
- 2) de villkor och förutsättningar för användningen av biocidprodukter som anges i artikel 17 i biocidförordningen eller i ett beslut om godkännande enligt 30 § i denna lag uppfylls,
- 3) bestämmelserna om användningen av ämnen i artiklarna 3 och 4 i POP-förordningen följs,
- 4) bestämmelserna om användningsförhållanden för ämnen och säkerhetsåtgärder i artiklarna 14 och 37, om användningen av tillståndspliktiga ämnen i avdelning VII och om begränsningar för ämnen i artikel 67 i Reach-förordningen följs, till den del tillsynen gäller verksamhetsutövarers skyldighet att sörja för förebyggande och avvärijande av miljöolägenheter i samband med användning och lagring av kemikalier,
- 5) skyldigheterna i fråga om användning och tillfällig lagring av kvicksilver, kvicksilverföreningar och kvicksilverblandningar i artikel 7, förbuden mot användning av tillsatt kvicksilver och kvicksilverföreningar i artikel 8 och förbuden mot användning av kvicksilver i artikel 9 i kvicksilverförordningen iakttas.

### 13 §

#### *Tullen*

Vid tillsynen över att Europeiska unionens kemikalielagstiftning iakttas är det Tullens uppgift att särskilt se till att

- 6) exportrestriktionerna i fråga om kvicksilver, kvicksilverföreningar och kvicksilverblandningar i artikel 3 i kvicksilverförordningen och importrestriktionerna i artikel 4 i den förordningen samt förbudet mot export och import av produkter med tillsatt kvicksilver i artikel 5 i den förordningen iakttas,



## Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

### 15 §

#### *Behöriga myndigheter*

Säkerhets- och kemikalieverket är behörig myndighet enligt artikel 121 i Reach-förordningen, artikel 43 i CLP-förordningen, artikel 81 i biocidförordningen och artikel 8 i tvätt- och rengöringsmedelsförordningen samt utsett organ enligt artikel 45 i CLP-förordningen. Säkerhets- och kemikalieverket är dessutom behörig myndighet enligt artikel 8.3 i kvicksilverförordningen.

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt artikel 15 i POP-förordningen och artikel 17 i kvicksilverförordningen, till den del det inte är fråga om den myndighet som avses i artikel 8.3 i kvicksilverförordningen, samt utsedd nationell myndighet enligt artikel 4 i PIC-förordningen. Finlands miljöcentral är dessutom utsedd nationell myndighet enligt Rotterdambkonventionen, om inte något annat följer av PIC-förordningen.

### 59 §

#### *Kemikalieförseelse*

-----  
Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för kemikalieförseelse också dömas den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

-----  
4) bryter mot exportrestriktionerna enligt artikel 3, importrestriktionerna enligt artikel 4, förbudet mot export, import eller tillverkning enligt artikel 5, användningsförbudet enligt artikel 7.1 eller 7.2, skyldigheten till mellanlagring enligt artikel 7.3, förbudet mot tillverkning eller utsläppande på marknaden enligt artikel 8.1, förbudet mot nya tillverkningsprocesser enligt artikel 8.2 eller förbudet mot småskalig utvinning eller bearbetning av guld enligt artikel 9.1 i kvicksilverförordningen eller åsidosätter den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i artikel 8.3 i den förordningen.  
-----

Denna lag träder i kraft den

\_\_\_\_\_  
20 .  
\_\_\_\_\_

## **Lag**

### **om ändring av avfallslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i avfallslagen (646/2011) 2 § 4 mom., 22 § 3 mom., 24 § 1 mom., 25 § 4 mom., det inledande stycket i 122 § 1 mom., 126 § 1 mom. 1 punkten och 147 § 2 mom.,

## Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

av dem 2 § 4 mom., 22 § 3 mom., 24 § 1 mom., 25 § 4 mom. och det inledande stycket i 122 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1104/2011 och 147 § 2 mom. sådant det lyder i lag 626/2017, samt fogas till 118 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 528/2014, ett nytt 3 mom. som följer:

### 2 §

#### *Tillämpningsområde*

-----  
Vad som i denna lag föreskrivs om avfall gäller kvicksilveravfall som avses i artikel 2.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008, nedan *kvicksilverförordningen*, samt sådant kvicksilver och sådana kvicksilverföreningar, i ren form eller i blandningar, från stora källor som avses i artikel 11 i den förordningen.

### 22 §

#### *Statliga myndigheter*

-----  
Finlands miljöcentral är den behöriga myndighet som avses i avfallstransportförordningen och ansvarar för samarbetet med andra behöriga myndigheter vid övervakning av internationella avfallstransporter. Finlands miljöcentral är också kontaktorgan enligt avfallstransportförordningen. Finlands miljöcentral är dessutom behörig myndighet enligt kvicksilverförordningen, till den del det inte är fråga om den myndighet som avses i artikel 8.3 i den förordningen.

### 24 §

#### *Allmänna tillsynsmyndigheter*

-----  
Allmänna tillsynsmyndigheter enligt denna lag är närings-, trafik- och miljöcentralen och den kommunala miljöförvaltningsmyndighet som avses i lagen om kommunernas miljöförvaltning (64/1986). De har tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats och de föreskrifter som meddelats med stöd av den följs. De har dessutom tillsyn över att artiklarna 10.4, 10.6, 11, 12, 13.1, 13.3 och 14 i kvicksilverförordningen följs.

### 25 §

#### *Övriga tillsynsmyndigheter*

-----  
Tullen har inom sitt ansvarsområde tillsyn över att de bestämmelser om dryckesförpackningar enligt 68 § som ingår i denna lag eller utfärdats med stöd av den följs. I samarbete med Finlands miljöcentral övervakar Tullen också internationella avfallstransporter. Tullen har dessutom till-

## Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

syn över att den i artikel 4.1 i kvicksilverförordningen föreskrivna restriktionen av import för bortskaffande som avfall följs.

### 118 §

#### *Bokföringsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter*

-----

Bestämmelser om skyldighet för verksamhetsutövare som driver anläggningar som utför tillfällig lagring av kvicksilveravfall och för verksamhetsutövare som driver anläggningar som utför omvandling och, i tillämpliga fall, solidifiering av kvicksilveravfall att upprätta ett register för att kunna spåra kvicksilveravfall och att lämna uppgifter till den behöriga myndigheten finns i artikel 14 i kvicksilverförordningen.

### 122 §

#### *Rätt att få uppgifter*

Tillsynsmyndigheten, miljöministeriet och Finlands miljöcentral eller en tjänsteman eller tjänsteinnehavare som förordnats av någon av dem har rätt att på begäran för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt för tillsynen över efterlevnaden av kvicksilverförordningen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, och för verkställigheten av lagen få

-----

### 126 §

#### *Åtgärder vid förseelser eller försummelser*

Tillsynsmyndigheten får

1) förbjuda den som bryter mot denna lag, mot en förordning eller föreskrift eller ett beslut eller åläggande som utfärdats med stöd av den eller mot avfallstransportförordningen eller mot kvicksilverförordningen eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den att fortsätta eller upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna eller ålägga denne att fullgöra sina skyldigheter på något annat sätt,

-----

### 147 §

#### *Straffbestämmelser*

-----

Den som på något annat sätt än vad som avses i 1 mom. uppsåtligen eller av grov oaktsamhet 1) bryter mot förbudet enligt 13 § 1 mom. att överge avfall eller behandla det på ett okontrollerat sätt,

2) bryter mot förbudet enligt 17 § 1 mom. att blanda upp farligt avfall,

## Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

- 3) bryter mot förbudet enligt 18 § att förbränna avfall på Finlands vattenområde och i Finlands ekonomiska zon,
- 4) försummar sin skyldighet enligt 28 § att ordna avfallshantering,
- 5) överlämnar avfall till någon annan än en mottagare som avses i 29 §,
- 6) försummar sin skyldighet enligt 31 §,
- 7) försummar sin skyldighet enligt 35 § 3 mom. att föra avfallet till en mottagnings- eller behandlingsplats som kommunen har anvisat,
- 8) försummar sin skyldighet enligt 40 § att ordna en mottagningsplats,
- 9) försummar sin skyldighet enligt 41 § 1 mom. att överlämna avfall till fastighetsvis avfallstransport,
- 10) försummar sin skyldighet enligt 46 § att ordna avfallshantering,
- 11) försummar den i 49 § avsedda mottagningskyldigheten för producenter,
- 12) försummar sin skyldighet enligt 50 § att ordna en mottagningsplats,
- 13) försummar den i 56 § avsedda mottagningskyldigheten för distributörer,
- 14) bryter mot det i 72 § avsedda nedskräpningsförbudet,
- 15) försummar sin i 76 § avsedda insamlingsskyldighet,
- 16) bryter mot ett förbud, en föreskrift eller ett villkor eller åsidosätter ett åläggande eller ett beslut som meddelats med stöd av 91 §, 96 § 2 mom., 103 § 2 mom., 125 §, 126 § 1 mom., 127 eller 128 §,
- 17) bryter mot bestämmelserna i en förordning som utfärdats med stöd av 8 § 3 mom., 10 eller 14 §, 15 § 2 mom., 16 § 3 mom. eller 49 § 1 mom.,
- 18) i strid med denna lag, en bestämmelse som utfärdats med stöd av den, ett beslut i ett enskilt fall eller avfallstransportförordningen importerar eller exporterar avfall eller transiterar avfall genom finskt territorium, bortsett från försummelser som avses i 131 § 2 mom. 8 och 9 punkten,
- 19) bryter mot restriktionen enligt artikel 4.1 i kvicksilverförordningen av import för bortskaffande som avfall, skyldigheten enligt artikel 10.4 i den förordningen att utrusta tandvårdsinrättningar med amalgamavskiljare som uppfyller kraven eller kravet att underhålla amalgamavskiljare, skyldigheten enligt artikel 10.6 i den förordningen att ordna avfallshantering för amalgamavfall, kraven enligt artikel 11 i den förordningen på bortskaffande av avfall från stora källor eller skyldigheten enligt artiklarna 12 eller 14.4 i den förordningen att lämna uppgifter, eller
- 20) bryter mot den i artikel 7 i fartygsåtervinningsförordningen föreskrivna skyldigheten att utarbeta en återvinningsplan för fartyget,  
ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot avfallslagen* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den

20 .

## Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

### Lag

#### om ändring av 221 och 225 § i miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i miljöskyddslagen (527/2014) 221 § och 225 § 1 mom., av dem 225 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 423/2015 och 1063/2017, som följer:

#### 221 §

##### *Särskilda bestämmelser om kvicksilver*

Vid behandlingen av tillstånds- och anmälningsskyldigheten enligt denna lag ska bestämmelserna i artiklarna 7, 8.1—8.3, 11, 12, 13.1, 13.3 och 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008, nedan *kvicksilverförordningen*, iakttas.

Vid tillsynen över att artiklarna 7, 8.1—8.3, 11, 12, 13.1, 13.3 och 14 i kvicksilverförordningen följs, tillämpas vad som föreskrivs om tillsynen över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser som utfärdats och villkor och förelägganden som meddelats med stöd av den.

#### 225 §

##### *Brott mot miljöskyddslagen*

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) åsidosätter en anmälningsskyldighet som avses i 99, 116, 118—120, 123, 136 eller 178 §,
- 2) åsidosätter sin skyldighet enligt ett tillståndsvillkor i miljötillståndet eller sin skyldighet enligt ett föreläggande eller villkor som en myndighet har meddelat med stöd av 80 § 3 mom., 94 § 3 mom., 95 § 1 mom., 99 eller 136 §,
- 3) bryter mot ett förbud som avses i 16—18 § eller mot en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 9, 10, 17, 156, 216 eller 217 §,
- 4) åsidosätter sin skyldighet enligt 94 § 1 och 2 mom., 114, 115, 133, 134, 139 eller 155 § eller bryter mot villkoren i ett beslut som miljöministeriet meddelat med stöd av 213 §,
- 5) börjar vidta en åtgärd som avses i 118 § eller inleder verksamhet som avses i den paragrafen innan den tid som avses i 118 § 3 mom. har förflutit,
- 6) åsidosätter sin skyldighet enligt artikel 4—8, 10—13, 15—17, 20, 22—24 eller 27 i ozonförordningen eller sin skyldighet enligt artikel 3—8, 10—17 eller 19 i F-gasförordningen eller enligt 165 §, handlar i strid med sin skyldighet enligt artikel 5, 6 eller 9.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 166/2006 om upprättande av ett europeiskt register över utsläpp och överföringar av föroreningar och om ändring av rådets direktiv 91/689/EEG och 96/61/EG, handlar i strid med 159 § 1 mom. eller 161 § eller handlar i strid med en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 17 kap. eller med F-gasförordningen,
- 7) åsidosätter sin skyldighet enligt artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG, eller
- 8) på marknaden släpper ut en förbränningsmotor avsedd för arbetsmaskiner eller en arbetsmaskin i vilken har installerats en förbränningsmotor i strid med artikel 8, 9, 11—15 eller 31—33 i

## Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer, låter bli att lämna sådana uppgifter till typgodkännandemyndigheten som kan leda till avslag på eller återkallelse av ett typgodkännande som avses i förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer eller till återkallelse av motorer enligt artikel 40 i den förordningen, eller använder en manipulationsstrategi som avses i artikel 3.63 i strid med artikel 18 i förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot miljöskyddslagen* dömas till böter.

---

Denna lag träder i kraft den 20 .

---

## Lag

### om ändring av 24 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 24 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), sådan paragrafen lyder i lagarna 1550/2009 och 1108/2014, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. i stället för det 5 mom. som upphävts genom lag 1108/2014, som följer:

24 §

*Styrning och tillsyn*

---

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken övervakar dessutom iakttagandet av de i artikel 10.1 och 10.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008 föreskrivna förbudena och begränsningarna som gäller användning av tandamalgam i enlighet med den arbetsfördelning som föreskrivs i 2 och 3 mom.

---

Denna lag träder i kraft den 20 .

---

## Riksdagens svar Rsv 59/2018 rd

### Lag

#### om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i strafflagen (39/1889) 48 kap. 1 §, sådan den lyder i lag 1683/2015, som följer:

48 kap.

#### Om miljöbrott

1 §

##### *Miljöförstöring*

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) i miljön för eller släpper ut eller lämnar ett föremål eller ämne, strålning eller något annat sådant i strid med lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lag, eller i strid med föreskrifter eller beslut i enskilda fall, eller utan sådant tillstånd som lagen förutsätter, eller i strid med tillståndsvillkor,

2) framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett preparat, en blandning, en produkt eller ett föremål eller använder en anordning i strid med

a) lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor,

b) kemikalielagen,

c) Reach-förordningen,

d) CLP-förordningen,

e) biocidförordningen,

f) växtskyddsmedelsförordningen,

g) bestämmelser som har utfärdats med stöd av de författningar och rättsakter som nämns i underpunkterna a—f eller med stöd av miljöskyddslagen (527/2014),

h) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

i) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser,

j) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG,

k) artikel 3, 4 eller 4a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel,

l) bestämmelser som nämns i 147 § 2 mom. i avfallslagen (646/2011),

m) bestämmelser som har utfärdats eller beslut eller förbud som i enskilda fall har meddelats med stöd av avfallslagen, eller

n) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

3) försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att ordna avfallshantering,

4) för in i landet eller ut ur landet eller genom finskt territorium transiterar avfall i strid med

## Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

a) avfallslagen, bestämmelser som har utfärdats eller beslut i enskilda fall som har meddelats med stöd av den,

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall, eller

c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

5) i landet för in eller ur landet för ut ett ämne, ett preparat eller en produkt i strid med

a) en förordning som utfärdats med stöd av miljöskyddslagen,

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

c) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser,

d) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 om export och import av farliga kemikalier,

e) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG, eller

f) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008, eller

6) ur landet för ut genetiskt modifierade organismer, eller livsmedel eller foder som innehåller sådana, i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer,

så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska för *miljöförstöring* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök till ett uppsåtligt brott som avses i 1 mom. 4—6 punkten är straffbart.

För miljöförstöring döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet på något annat sätt än det som avses i 1 mom. börjar göra ändringar i miljön i strid med

1) markanvändnings- och bygglagen (132/1999),

2) vattenlagen (587/2011),

3) marktäktslagen (555/1981),

4) avtappningsstadgan för Saimen och Vuoksen, eller

5) bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats, beslut i enskilda fall som meddelats eller planer eller tillstånd som utfärdats med stöd av dessa,

så att gärningen är ägnad att medföra så allvarliga miljöförändringar att de kan jämföras med förorening av miljön.

Denna lag träder i kraft den

20 .



## Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

### Lag

#### om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i strafflagen (39/1889) 48 kap. 1 §, sådan den lyder i lag 1683/2015, som följer:

48 kap.

#### Om miljöbrott

1 §

#### *Miljöförstöring*

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) i miljön för eller släpper ut eller lämnar ett föremål eller ämne, strålning eller något annat sådant i strid med lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lag, eller i strid med föreskrifter eller beslut i enskilda fall, eller utan sådant tillstånd som lagen förutsätter, eller i strid med tillståndsvillkor,

2) framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett preparat, en blandning, en produkt eller ett föremål eller använder en anordning i strid med

a) lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor,

b) kemikalielagen,

c) Reach-förordningen,

d) CLP-förordningen,

e) biocidförordningen,

f) växtskyddsmedelsförordningen,

g) bestämmelser som har utfärdats med stöd av de författningar och rättsakter som nämns i underpunkterna a—f eller med stöd av miljöskyddslagen (527/2014),

h) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

i) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser,

j) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG,

k) artikel 3, 4 eller 4a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel,

l) bestämmelser som nämns i 147 § 2 mom. i avfallslagen (646/2011),

m) bestämmelser som har utfärdats eller beslut eller förbud som i enskilda fall har meddelats med stöd av avfallslagen, eller

n) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

3) försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att ordna avfallshantering,

4) för in i landet eller ut ur landet eller genom finskt territorium transiterar avfall i strid med

## Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

a) avfallslagen, bestämmelser som har utfärdats eller beslut i enskilda fall som har meddelats med stöd av den,

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall, eller

c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

5) i landet för in eller ur landet för ut ett ämne, ett preparat eller en produkt i strid med

a) en förordning som utfärdats med stöd av miljöskyddslagen,

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

c) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 om vissa fluorerade växthusgaser,

d) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 om export och import av farliga kemikalier,

e) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG, eller

f) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

6) ur landet för ut genetiskt modifierade organismer, eller livsmedel eller foder som innehåller sådana, i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer, eller

7) i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG försummar att se till att den förteckning över farliga material som avses i artikel 5 i den förordningen är uppdaterad när ett fartyg transporteras till en fartygsåtervinningsanläggning, eller transporterar ett fartyg för nedmontering till någon annan fartygsåtervinningsanläggning än en sådan som nämns i den europeiska förteckningen enligt artikel 16 i den förordningen,

så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska för *miljöförstöring* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Försök till ett uppsåtligt brott som avses i 1 mom. 4—6 punkten är straffbart.

För miljöförstöring döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet på något annat sätt än det som avses i 1 mom. börjar göra ändringar i miljön i strid med

1) markanvändnings- och bygglagen (132/1999),

2) vattenlagen (587/2011),

3) marktäktslagen (555/1981),

4) avtappningsstadgan för Saimen och Vuoksen, eller

5) bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats, beslut i enskilda fall som meddelats eller planer eller tillstånd som utfärdats med stöd av dessa,

så att gärningen är ägnad att medföra så allvarliga miljöförändringar att de kan jämföras med förorening av miljön.

---

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Genom denna lag upphävs lagen om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen (630/2017) och lagen om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen ( / ).

Riksdagens svar RSv 59/2018 rd

---

Helsingfors 26.6.2018

På riksdagens vägnar



talman



generalsekreterare

1000

## Ympäristövaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elohopeasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täytäntöönpanoon liittyvien lakien muuttamisesta

### JOHDANTO

#### *Vireilletulo*

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elohopeasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täytäntöönpanoon liittyvien lakien muuttamisesta (HE 78/2018 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mietinnön antamista varten.

#### *Asiantuntijat*

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Ulla-Riitta Soveri, ympäristöministeriö
- neuvotteleva virkamies Hanna Korhonen, sosiaali- ja terveysministeriö
- ylitarkastaja Tuuli Valkama, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

### HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kemikaalilakia, jätelakia, ympäristönsuojelulakia, terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettua lakia ja rikoslakia siten, että niissä säädettäisiin elohopeasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täytäntöönpanon edellyttämistä toimista, kuten valvontaviranomaisista, toimivaltaisista viranomaisista ja asetuksen velvoitteiden rikkomisesta aiheutuvista seuraamuksista. Kemikaalilakiin ja jätelakiin tehtäisiin myös teknisluonteisia tarkistuksia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

### VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallituksen esityksellä ehdotetaan säädettäväksi EU:n elohopea-asetuksen täytäntöönpanon kannalta tarpeelliset kansalliset toimet. Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelman (UNEP) alaisuudessa solmittu elohopeaa koskeva Minamatan yleissopimus on toimeenpantu EU:ssa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/852 eli ns. elohopea-asetuksella. Asetus on sellaisenaan jäsenmaissa sovellettavaa lainsäädäntöä, mutta tiettyjen velvoitteiden hoitamisesta ja asetuksen rikkomisesta seuraavista rangaistuksista on tarpeen säätää kansallisesti.

## Valiokunnan mietintö YmVM 6/2018 vp

Elohopea on hyvin myrkyllinen, eliöstöön kertyvä ja kaukokulkeutuva aine. Suurin osa elohopeapäästöistä aiheutuu ihmisen toiminnasta. EU:n alueelle tulevasta laskeumasta jopa 80 % on peräisin unionin ulkopuolelta, joten on tärkeää, että päästöjen vähentämiseksi tehdään kansainvälistä yhteistyötä. Minamatan yleissopimus on tärkein kansainvälinen kehys yhteistyölle ja toimenpiteille, joilla hallitaan ja rajoitetaan elohopean ja elohopeayhdisteiden käyttöä sekä ihmisten toiminnasta aiheutuvia elohopean ja elohopeayhdisteiden päästöjä ilmaan, veteen ja maaperään.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella ympäristövaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

### VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Ympäristövaliokunnan päätösehdotus:

*Eduskunta hyväksyy muuttamattomina hallituksen esitykseen HE 78/2018 vp sisältyvät 1.—6. lakiehdotuksen.*

Helsingissä 14.6.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Satu Hassi vihr  
varapuheenjohtaja Silvia Modig vas  
jäsen Petri Honkonen kesk  
jäsen Susanna Huovinen sd  
jäsen Olli Immonen ps  
jäsen Pauli Kiuru kok  
jäsen Hanna Kosonen kesk  
jäsen Rami Lehto ps  
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk  
jäsen Sari Multala kok  
jäsen Riitta Myller sd  
jäsen Katja Taimela sd  
jäsen Ari Torniainen kesk  
jäsen Mirja Vehkaperä kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos

## Miljöutskottet

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagar som har samband med genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om kvicksilver**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagar som har samband med genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om kvicksilver (RP 78/2018 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för betänkande.

#### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Ulla-Riitta Soveri, miljöministeriet
- konsultativ tjänsteman Hanna Korhonen, social- och hälsovårdsministeriet
- överinspektör Tuuli Valkama, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes).

### PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att kemikalielagen, avfallslagen, miljöskyddslagen, lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och strafflagen ändras så att det i dem föreskrivs om de åtgärder som genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om kvicksilver förutsätter, såsom om tillsynsmyndigheterna och de behöriga myndigheterna och om påföljderna för brott mot skyldigheterna i förordningen. I kemikalielagen och avfallslagen föreslås också ändringar av teknisk karaktär.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

### UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår att det föreskrivs om de åtgärder som genomförandet av EU:s kvicksilverförordning förutsätter. Minamatakonventionen om kvicksilver, som undertecknades inom ramen för FN:s miljöprogram (Unep), har i unionen genomförts genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852, kvicksilverförordningen. Förordningen är direkt tillämplig rätt i med-

## Betänkande MiUB 6/2018 rd

lemsstaterna, men bestämmelser om fullgörandet av vissa skyldigheter och om påföljder för brott mot förordningen behöver införas nationellt.

Kvicksilver är ett mycket giftigt ämne som lagras i organismer och sprider sig långa vägar. Merparten av alla kvicksilverutsläpp följer av mänsklig verksamhet. Närmare 80 procent av kvicksilvernedfallet i EU kommer från länder utanför unionen, så det krävs internationellt samarbete för att minska utsläppen. Minamatakonventionen är det viktigaste internationella ramverket för detta samarbete och för de åtgärder som syftar till att kontrollera och begränsa användningen av kvicksilver och kvicksilverföreningar och utsläppen till luft, vatten och mark av kvicksilver och kvicksilverföreningar genom mänsklig verksamhet.

Sammantaget sett anser miljöutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

### FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner lagförslag 1–6 i proposition RP 78/2018 rd utan ändringar.*

Helsingfors 14.6.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Satu Hassi gröna  
vice ordförande Silvia Modig vänst  
medlem Petri Honkonen cent  
medlem Susanna Huovinen sd  
medlem Olli Immonen saf  
medlem Pauli Kiuru saml  
medlem Hanna Kosonen cent  
medlem Rami Lehto saf  
medlem Eeva-Maria Maijala cent  
medlem Sari Multala saml  
medlem Riitta Myller sd  
medlem Katja Taimela sd  
medlem Ari Torniainen cent  
medlem Mirja Vehkaperä cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.